

Lausunto kunnallisten jätehuoltomääräysten uudistamisesta

Viranomaislautakunta 16.08.2022 § 35
651/00.04.01/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Savo-Pielisen jätelautakunnassa on vireillä jätehuoltomääräysten uudistaminen. Jätehuoltomääräykset ovat jätelain nojalla annettavia sitovia paikallisia määräyksiä. Määräyksillä edistetään kierrätystä sekä varmistetaan alueella toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja.

Määräysten uudistamisella toimeenpannaan jätelainsäädännön kiristyneet kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ja sovitetaan velvoitteet paikallisiin olosuhteisiin. Samalla muutetaan mm. kompostointia, jäteastioiden tyhjennyksiä sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa koskevia säännöksiä. Määräyksiin tehdään myös muita päivityksiä.

Jätelautakunta on pyytänyt kunnallisten jätehuoltomääräysten luonnoksesta kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten lausuntoja. Määräysten luonnos on esityslistan liitteenä ja perustelut oheisaineistona.

Määräysten keskeiset muutokset

Kierrätettävien jätteiden keräysvelvoitteet laajentuvat. Nykyisin taajamissa sijaitsevilla vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä on oltava keräys sekajätteelle, biojätteelle ja kartonkipakkauksille. Vuoden 2023 heinäkuusta lähtien keräys on oltava myös muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille.

Suurimmissa taajamissa on kerättävä kaikilta asuinkiinteistöiltä sekajätteen lisäksi biojäte heinäkuusta 2024 alkaen. Keräysvelvoite tulee koskemaan Kuopion, Pieksämäen ja Siilinjärven keskustaajamia sekä Siilinjärven Toivala-Vuorela taajamaa. Biojätteen kompostointi on vaihtoehto erilliskeräykselle.

Biojätteen kompostointiin ei ole velvoitetta, mutta se on suositeltava tapa käsitellä biojätteet. Biojätettä kompostoitaessa on oltava tarkoitukseen soveltuva, suljettu ja hyvin ilmastoitu kompostori, johon haittaeläinten pääsy on estetty. Jatkossa kompostorilta ei edellytetä lämpöeristystä, jos biojätteelle on riittävästi tilavuutta myös talvella. Lämpöeristysvaatimuksen poistamisella pyritään madaltamaan kompostoinnin aloittamiskynnystä.

Uudessa jätelaissa biojätteen kompostoinnista edellytetään ilmoituksen tekemistä jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltomääräysten mukaan kompostointi-ilmoitus tehdään jatkossakin Jätekuukoon, joka kirjaa tiedot jätehuoltoviranomaisen vastuulla olevaan rekisteriin. Ilmoitus kompostoinnista on tehtävä viimeistään vuoden 2023 alussa. Jos ilmoitus on tehty Jätekuukoon viimeisen viiden vuoden aikana, ei sitä ole tarvetta tehdä uudestaan.

Kiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti riittävän tiheillä tyhjennysväleillä, jottei jätteistä aiheudu haittoja ja jottei niitä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn jäteastioiden ylitäytön vuoksi. Sekajätteen tyhjennysväliä on tarkoitus väljentää, kun jätettä syntyy kiinteistöillä vain vähän. Jatkossa kiinteistöt, joilla on käytössä pieni jäteastia ja biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, voisivat

tyhjennyttä jäteastian kahdeksan viikon välein ympäri vuoden riippumatta siitä, kuinka monta henkilöä kiinteistöllä asuu. Tähän asti pidennetty tyhjennysväli on ollut mahdollinen vain 1-2 henkilön talouksille.

Pientaloille ja pienille taloyhtiöille mahdollistetaan biojätteen keräys neljän viikon tyhjennysvälillä talviaikaan. Muutoksella edistetään biojätteen erilliskeräystä. Kesällä tyhjennykset on tehtävä entiseen tapaan vähintään kahden viikon välein, ettei haittoja aiheudu.

Jätehuoltomääräyksissä on aikarajat jätteiden kuormaamiselle taajamissa asuinkiinteistöjen läheisyydessä. Aikarajoja esitetään väljennettäväksi siten, että kuormaaminen olisi mahdollista arkisin klo 5–23 (nykyisin 6-22). Tarkoituksena on, ettei jätteitä kuormata säännönmukaisesti näillä aikaväleillä, vaan ainoastaan silloin, kun tälle on tarvetta haastavien olosuhteiden, kuten hankalien sääolosuhteiden vuoksi. Kuormausaikojen laajennuksella pyritään siihen, että jäteastiat saataisiin tyhjennettyä aina tyhjennysrytmin mukaisina oikeina päivinä, jotta jäteastioiden ylitäyttöä ei tulisi.

Kiinteistön haltijoille asetetaan tarkennettuja uusia velvoitteita saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapitoon ja säiliöiden luokse esteettömän kulun varmistamiseen. Jätevesilietteet on tyhjennettävä säännöllisesti. Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä tai muutaman lähikiinteistön kesken on jatkossakin mahdollista, jos liete kalkkistabiloidaan ja levitetään lannoitteeksi viljelyksessä olevalle pellolle. Omatoimista käsittelyä on määräyksissä tarkennettu ja käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle kirjallinen ilmoitus.

Uudistettujen jätehuoltomääräysten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Erilliskerättävien jätteiden keräyksen järjestämiselle on määräyksissä siirtymäaikoja muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin osalta 1.7.2023 ja biojätteiden osalta 1.7.2024 saakka.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Jätehuoltomääräysten uudistaminen tehostaa kierrätettävien jätteiden keräystä ja edistää kunnan resurssiviisautta ja ilmasto-ohjelman tavoitteita.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Siilinjärven viranomaislautakunta toteaa jätehuoltomääräysten luonnoksesta lausuntonaan seuraavaa:

Viranomaislautakunta katsoo, että jätehuoltomääräysten uudistuksessa esitetyt muutokset ovat jätteiden kierrätystavoitteiden edistämiseksi ja samalla ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta perusteltuja. Muutokset tukevat myös jättepoliittisen ohjelman tavoitteita mm. jätteiden tehokkaasta hyödyntämisestä ja ympäristövastuullisen toiminnan edistämisestä jätehuollossa.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden laajentaminen tehostaa niiden palautumista raaka-ainekäyttöön. Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen laajentaminen vähentää biojätteen päätymistä sekajätteen joukkoon ja parantaa näin myös sekajätteen jatkokäsittelyä ja energiahyödyntämistä. Ilmoitusvelvollisuus biojätteen kompostoinnista on ollut käytössä jo nykyisellään Jättekukon alueella, joten jätelain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden täytäntöönpano ei tuo erityistä muutosta nykyiseen käytäntöön.

Jäteastioiden tyhjennysvälien pienet pidennykset ovat perusteltuja, koska niillä voidaan kannustaa kiinteistöillä jätteiden erilliskeräystä. Jätteiden kuormausaikojen laajentaminen ei aiheuttane asuinkiinteistöille

kohtuuttomia haittoja, kun keräysaikojen laajentamista sovelletaan silloin, kun siihen on todellista tarvetta mm. haastavien sääolosuhteiden takia. Asumisessa syntyvien jätevesilietteiden tyhjennysvelvoitteiden täyttämässä on osalla kiinteistöistä selvästi parannettavaa, mikä on tullut esille jätevesilietteiden valvontaprojektien yhteydessä. Jätevesilietteen ja niiden omatoimiseen käsittelyyn kohdistuvat uudet velvoitteet ja tarkennukset ovat siten perusteltuja.

Päätös

Hyväksyttiin.
